

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
МИНИСТЕРСТВО НА ФИНАНСИТЕ

01-00-101/25.10.2017 г.

НАРОДНО СЪБРАНИЕ	
Вх. №	17017-753-08-11
дата	27.10.1.2017 г.

ДО

Г-Н ХАСАН АДЕМОВ
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА КОМИСИЯТА
ПО ТРУДА, СОЦИАЛНАТА
И ДЕМОГРАФСКАТА ПОЛИТИКА
КЪМ НАРОДНОТО СЪБРАНИЕ
На Ваш № КТСП-753-08-11/06.10.2017 г.

ОТНОСНО: проект на Закон за изменение и допълнение на Кодекса за социално осигуряване № 754-01-70

УВАЖАЕМИ Г-Н АДЕМОВ,

Във връзка с изпратения ни за становище законопроект за изменение на Кодекса за социално осигуряване, № 754-01-7 на 20.01.2016 г., внесен за разглеждане в Комисията по труда, социалната и демографската политика към Народното събрание от народния представител г-н Мустафа Карадайъ и група народни представители, изразяваме следното принципно становище:

Със законопроекта се предлага изменение в чл. 100, ал.1 от Кодекса за социално осигуряване, което се изразява в промяна на съотношението между ръста на осигурителния доход и индекса на потребителските цени за предходната календарна година от 50/50 на 75/25. Видно от мотивите на вносителите, използвайки икономическата конюнктура, целта е да се отчете по-значимо ръста на средния осигурителен доход, като по този начин се постигне по-високо увеличение в размерите на пенсии.

В контекста на цялостната концепция за реформа в осигурителната система, целяща поддържането на условия, гарантиращи устойчивост, предвидимост и сигурност на пенсионната система, Министерството на финансите принципно не подкрепя промяна в параметрите на пенсионната политика, в т.ч. и във формулата за увеличение на пенсии. Основните законодателни промени, които бяха направени през лятото на 2015 г. свързани с промяна в основните параметри на пенсионната система имаха за цел да се постигне предвидимост и социална поносимост в дългосрочен план, съхраняване на финансовата стабилност, недопускане на непоносим натиск върху публичните финанси и висок бюджетен дефицит, и едновременно с това подобряване адекватността на пенсионните доходи.

Прилагането на модифицирана формула за индексация на пенсии би доближила темпа на изменение на средния размер на пенсии до този на средния осигурителен доход, но не става ясно по какъв начин ще се осигури прилагането на „комплексен и мултидисциплинарен подход“ в условията на отчетените предизвикателства на демографските процеси в страната (както е дефинирано в мотивите към Законопроекта за изменение на КСО) и в контекста на дългосрочната устойчивост на пенсионна система. По наше мнение формулата е необходимо да бъде постоянна и предвидима, като част от цялостната визия за развитието на осигурителната система, и не следва да бъде адаптирана според конкретната икономическа и политическа ситуация. В противен случай, в периоди в които се отчита по-висока инфлация, биха последвали искания за промени на формулата в тази посока. В проекта на закон за бюджета на ДОО за 2018 г. е предвидено увеличение на тежестта на една година

осигурителен стаж в пенсионната формула от 1,126 на 1,169, което е нарастване с 3,8 на сто. Съгласно чл. 70 на КСО процентът от 3,8 е определен по правилото на чл. 100 от КСО като сбор от 50 на сто от нарастването на осигурителния доход и 50 на сто от индекса на потребителските цени през предходната календарна година. Въз основа на есенната прогноза на макроикономическите показатели на Министерство на финансите, прогнозните стойности за 2017 г. на нарастването на осигурителния доход и индекса на потребителските цени са съответно 6,5 на сто и 1,1 на сто. За увеличение на процента за всяка година осигурителен стаж в пенсионната формула от 1,126 на 1,169 от 1 януари 2018 г. за новоотпуснатите и от 1 юли 2018 г. за преизчисляване на отпуснатите до края на 2017 г. пенсии са предвидени 194,5 млн. лв. за 2018 г.

По предложението за промяна в правилото за определяне на процента за осъвременяване на пенсийте по чл. 100 от КСО като сума от 75 на сто от нарастването на осигурителния доход и 25 на сто от индекса на потребителските цени за предходната година, процентът на нарастване на тежестта на една година осигурителен стаж е 5,2 или увеличение на тежестта от 1,126 на 1,185. По информация на НОИ за увеличаването на размерите на всички пенсии, вкл. новоотпуснатите, с новата тежест 1,185 вместо с 1,169 ще са необходими допълнително 67,5 млн. лв. спрямо предвидените в разработения към момента проектобюджет за 2018 г. на ДОО и съответно в проекта на консолидираната фискална програма. Независимо, че не е предоставена оценка за дългосрочните ефекти върху бюджета, считаме че предложените промени биха се отразили в значителна степен върху разходите за пенсии, както и върху устойчивостта на публичните финанси в дългосрочен план.

Обръщаме внимание, че в проекта на бюджет за 2018 г. социалния сектор отново е приоритет, като разходите за пенсии през 2018 г. ще бъдат увеличени с около 530 млн. лв. спрямо заложените в бюджета за 2017 г., което е 0,5% от прогнозния БВП за 2018 г.

В допълнение, следва да се отбележи фактът, че в едва пет от всички страни-членки на ЕС критериите за доходите има водещо влияние в правилото за индексацията на пенсийте, в т.ч. Дания, Германия, Холандия, Естония и Кипър. В част от страните динамиката на доходите е допълнително прецизирана и се измерва чрез реално изменение, а не номинално. За мнозинството от европейските страни обаче правилото поставя по-голямо тегло на цените или единствено изменението на цените като фактор за индексация. В този смисъл, прилагането на равни тегла между изменението на цените и средния осигурителен доход в България поставя страната в балансирана позиция и гарантира от една страна, че размерът на индексацията ще запази покупателната способност на пенсийте и от друга, че ще е съобразен с възможностите на бюджета за тяхното повишение.

Във връзка с горното, Министерството на финансите не подкрепя предложенията законопроект № 754-01-7 от народния представител г-н Мустафа Карадайъ и група народни представители.

